

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 1822/2024
22.01.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Милене Рашић, председника већа, Гордане Којић, Александра Степановића, Слободана Велисављевића и Бојане Пауновић, чланова већа, са саветником Весном Зарић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због противправног дела које је у закону одређено као кривично дело продужено кривично дело лажно пријављивање из члана 334. став 1. у вези члана 61. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА – адвоката Ненада Максимовића од 23.12.2024. године и захтевима за заштиту законитости окривљеног АА и браниоца окривљеног АА – адвоката Ненада Максимовића од 23.12.2024. године, поднетим против правноснажних решења Основног суда у Бору Кв. 23/23 од 25.09.2024. године и Вишег суда у Зајечару Кж2 144/24 од 06.12.2024. године, у седници већа одржаној дана 22.01.2025. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА – адвоката Ненада Максимовића од 23.12.2024. године, поднет против правноснажних решења Основног суда у Бору Кв. 23/23 од 25.09.2024. године и Вишег суда у Зајечару Кж2 144/24 од 06.12.2024. године у односу на повреду закона из члана 74. Законика о кривичном поступку, док се у преосталом делу захтев за заштиту законитости **ОДБАЦУЈЕ** као недозвољен.

ОДБАЦУЈУ СЕ, као недозвољени, захтеви за заштиту законитости окривљеног АА од 20.12.2024. године и окривљеног и браниоца окривљеног АА – адвоката Ненада Максимовића од 23.12.2024. године, поднети против правноснажних решења Основног суда у Бору Кв. 23/23 од 25.09.2024. године и Вишег суда у Зајечару Кж2 144/24 од 06.12.2024. године.

Образложење

Решењем Основног суда у Бору Кв. 23/23 од 25.09.2024. године према окривљеном АА промењена је изречена мера безбедности обавезног психијатријског лечења на слободи одређена решењем Основног суда у Бору К.187/21 од 09.02.2022. године и окривљеном је, на основу члана 532. став 1. ЗКП и члана 81. став 2. КЗ, изречена мера безбедности обавезног психијатријског лечења и чувања у здравственој

установи Специјалној психијатријској болници Горња Топоница у Нишу, док постоји потреба за лечењем.

Решењем Вишег суда у Зајечару Кж2 144/24 од 06.12.2024. године одбијене су као неосноване жалбе окривљеног и његовог браниоца, изјављене против решења Основног суда у Бору Кв. 23/23 од 25.09.2024. године.

Против наведених правноснажних решења захтев за заштиту законитости поднели су:

-бранилац окривљеног АА – адвокат Ненад Максимовић, због повреде закона из члана 74. ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји као основан поднети захтев за заштиту законитости, укине побијана решења и предмет врати на поновно одлучивање. Предлог је браниоца да се одложи или прекине примена правноснажног решења Основног суда у Бору Кв. 23/23 од 25.09.2024. године, којим је изречена мера безбедности обавезног психијатријског лечења и чувања у здравственој установи Специјалној психијатријској болници Горња Топоница у Нишу, до доношења одлуке о захтеву;

-окривљени АА, без прецизирања повреде закона прописаног чланом 485. став 4. ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји као основан поднети захтев;

- окривљени и бранилац окривљеног АА – адвокат Ненад Максимовић, због повреде закона из члана 74. ЗКП са предлогом да Врховни суд усвоји као основан поднети захтев за заштиту законитости, укине побијана решења и предмет врати на поновно одлучивање.

Врховни суд је, у смислу одредбе члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку (ЗКП), доставио примерак захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужиоцу, па је у седници већа коју је одржао без обавештења Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство, у смислу члана 488. став 2. ЗКП, није од значаја за доношење одлуке, размотрио списе предмета и правноснажна решења против којих су захтеви за заштиту законитости поднети, те након оцене изнетих навода нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА – адвоката Ненада Максимовића од 23.12.2024. године је неоснован у односу на повреду закона из члана 74. ЗКП, док је у преосталом делу недозвољен, док су захтеви за заштиту законитости окривљеног и браниоца окривљеног АА – адвоката Ненада Максимовића од 23.12.2024. године, недозвољени.

Бранилац окривљеног у поднетом захтеву за заштиту законитости указује да је побијаним решењима учињена повреда закона из члана 74. ЗКП, из разлога што суд, након добијања предлога ОЈТ Бор за замену мере безбедности обавезног психијатријског лечења на слободи са мером безбедности обавезног психијатријског лечења и чувања у здравственој установи, окривљеном није поставио браниоца по службеној дужности, већ је позван бранилац по службеној дужности коме је престало пуномоћје правноснажним окончањем поступка. Дакле, окривљени од подношења предлога ОЈТ Бор није имао браниоца, што је супротно одредбама члана 74. став 1. тачка 7) ЗКП. Поред наведеног, вештачењем Специјалне психијатријске болнице Горња Топоница је утврђено да је окривљени процесно неспособан, па и поред тога, суд окривљеном не поставља браниоца, већ он сам, иако је процесно неспособан, ангажује браниоца, који се укључује у поступак од тренутка ангажовања. Бранилац наводи и да имајући у виду да је окривљени процесно неспособан, исти није могао да да пуномоћје браниоцу, већ је истог морао да одреди суд, па је поступање изабраног браниоца у овом поступку неважеће, обзиром да је пуномоћје добио од процесно неспособне особе.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног, се по налажењу Врховног суда, не могу прихватити као основани из следећих разлога:

Из списка предмета произилази да је ОЈТ у Бору дана 24.08.2022. године упутило Основном суду у Бору поднесак са предлогом Опште болнице у Бору у којој се окривљени лечи и предлогом тужиоца да је на основу члана 532. став 2. у вези става 1. ЗКП потребно заменити изречену меру безбедности окривљеном, односно да суд изрекне меру безбедности обавезног психијатријског лечења и чувања у здравственој установи окривљеном према коме је примењена мера безбедности обавезног психијатријског лечења на слободи. Окривљени је овластио адвоката Ненада Максимовића да га брани пред Основним судом у Бору у предмету КВ 23/23, који од 28.04.2023. године поступа у предмету као бранилац окривљеног. Из записника о главном претресу Основног суда у Бору од 03.05.2023. године, који је одложен, произилази да је суд позвао браниоца окривљеног адв.Ненада Максимовића, као и на одложене главне претресе 23.11.2023. године, 22.04.2024. године, 19.06.2024. године, као и на одржан дана 25.09.2024. године, када је и донето решење Кв. 23/23 од 25.09.2024. године којим је према окривљеном АА промењена изречена мера безбедности обавезног психијатријског лечења на слободи одређена решењем Основног суда у Бору К.187/21 од 09.02.2022. године и истом је на основу члана 532. став 1. ЗКП и члана 81. став 2. КЗ изречена мера безбедности обавезног психијатријског лечења и чувања у здравственој установи Специјалној психијатријској болници Горња Топоница у Нишу, док постоји потреба за лечењем.

Одредбом члана 74. став 1. тачка 7) ЗКП је прописано да ако се против окривљеног води поступак за изрицање мере безбедности обавезног психијатријског лечења, окривљени мора имати браниоца од подношења предлога за изрицање такве мере па до доношења одлуке из члана 526. став 2. и 3. овог законика или до правноснажности решења о изрицању мере безбедности обавезног психијатријског лечења. Имајући у виду да из списка предмета произилази да је окривљени имао изабраног браниоца адвоката Ненада Максимовића, који је поступао у предмету Основног суда у Бору Кв 23/23 за замену изречене мере безбедности, при чему неурачунљивост окривљеног није утицала на његову могућност да ангажује адвоката и да му пуномоћје за заступање, посебно што окривљени није лишен пословне способности, то су супротни наводи изнети у захтеву, од стране овога суда, оцењени као неосновани.

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА – адвоката Ненада Максимовића од 23.12.2024. године у преосталом делу је недозвољен.

У преосталом делу поднетог захтева за заштиту законитости бранилац као разлог подношења истиче битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 5) ЗКП, јер суд није позвао на главни претрес браћу и сестре окривљеног иако је њихово позивање и обавештавање било неопходно, као и битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 3) ЗКП у вези члана 525. став 4. и 433. став 2. ЗКП.

Како наведене повреде не представљају дозвољен разлог за подношење захтева за заштиту законитости прописан одредбом члана 485. став 4. ЗКП, то је Врховни суд захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА – адвоката Ненада Максимовића у овом делу оценио као недозвољен.

Захтеви за заштиту законитости окривљеног АА и браниоца окривљеног АА – адвоката Ненада Максимовића од 23.12.2024. године су недозвољени.

Одредбом члана 482. став 1. ЗКП прописано је да против правноснажне одлуке јавног тужиоца или суда или због повреде одредаба поступка који је претходио њеном

доношењу, овлашћено лице може поднети захтев за заштиту законитости под условима прописаним у том законнику.

Одредбом члана 483. став 1. ЗКП прописано је да захтев за заштиту законитости могу поднети Републички јавни тужилац, окривљени и његов бранилац, а одредбом става 3. истог члана прописано је да захтев за заштиту законитости окривљени може поднети искључиво преко браниоца.

Имајући у виду наведено, те чињеницу да је окривљени АА захтев за заштиту законитости од 20.12.2024. године поднео лично и да је својеручно и потписао, а не преко браниоца како је то изричито прописано одредбом члана 483. став 3. ЗКП, док захтев за заштиту законитости окривљеног и браниоца окривљеног АА – адвоката Ненада Максимовића од 23.12.2024. године не садржи потпис браниоца окривљеног, као обавезан елемент на основу кога се утврђује да ли је захтев поднет од овлашћеног лица, већ само потпис окривљеног, то је очигледно да захтев није потписан од овлашћеног лица. Стога је Врховни суд предметне захтеве оценио као недозвољене, јер су поднети од стране неовлашћеног лица.

Са изнетих разлога, налазећи да побијаним решењима није учињена повреда закона из члана 74. ЗКП на коју се неосновано указује захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног АА – адвоката Ненада Максимовића од 23.12.2024. године, Врховни суд је на основу члана 491. став 1. ЗКП, захтев у односу на наведену повреду одбио као неоснован, док је у осталом делу, на основу члана 487. став 1. тачка 2) ЗКП и члана 485. став 4. ЗКП захтев одбацио као недозвољен, док је захтев за заштиту законитости окривљеног АА и браниоца окривљеног АА – адвоката Ненада Максимовића од 23.12.2024. године, на основу одредбе члана 487. став 1. тачка 2) ЗКП у вези члана 483. став 3. ЗКП, одбацио као недозвољене.

Записничар-саветник
Весна Зарић,с.р.

Председник већа-судија
Милена Рашић,с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић